

Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

1917

Η ΤΣΑΡΙΚΗ ΡΩΣΙΑ

Η **Ρωσική Αυτοκρατορία** ήταν μία τεράστια χώρα που εκτεινόταν από τις πεδιάδες της ανατολικής Ευρώπης και την **Βαλτική** θάλασσα μέχρι τις ακτές του **Ειρηνικού ωκεανού** στην Ασία. Ο πληθυσμός της **Ρωσίας** το 1914 ήταν 170.000.000 άνθρωποι.

Το 85% των κατοίκων ήταν **αγρότες**, ενώ οι υπόλοιποι ήταν **εργάτες** στις πόλεις με ανεπτυγμένη βιομηχανία.

Η Ρωσική Αυτοκρατορία

Σε πράσινες αποχρώσεις η έκταση της Ρωσικής Αυτοκρατορίας το 1914

Πηγή εικόνας: <https://alphahistory.com/russianrevolution/russian-revolution-maps/>

Ρώσοι χωρικοί στις αρχές του 20^{ου} αιώνα

Ρώσοι χωρικοί πλέκουν καλάθια μπροστά από τα σπίτια τους το 1900 – Φωτογραφία εποχής

Πηγή εικόνας: <https://www.vintag.es/2014/11/life-in-russia-from-between-1900s-and.html>

Ρώσοι χωρικοί πουλάνε τα προϊόντα τους στη Μόσχα το 1909 – Φωτογραφία εποχής

Πηγή εικόνας: <https://www.vintag.es/2014/11/life-in-russia-from-between-1900s-and.html>

Ρώσοι χωρικοί σέρνουν πλοίο στον Βόλγα ποταμό - Πίνακας του Ιlya Repin
Ρωσικό Εθνικό Μουσείο, Αγία Πετρούπολη

Πηγή εικόνας: https://en.wikipedia.org/wiki/Ilya_Repin

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Η γη ανήκε σε λίγους **γαιοκτήμονες** και πολλοί αγρότες ήταν **κολίγοι**, δηλαδή ακτήμονες που ήταν «δεμένοι» με την γη που καλλιεργούσαν. Οι συνθήκες ζωής των αγροτών ήταν κακές.

Στις πόλεις τα εργοστάσια και οι βιοτεχνίες ανήκαν σε λίγους **ευγενείς** και **μεγαλοαστούς** και οι **εργάτες** δούλευαν από την ανατολή έως την δύση του ήλιου για ένα κομμάτι ψωμί. Και οι δικές τους συνθήκες ζωής ήταν άθλιες.

Η «καλή» κοινωνία της Ρωσίας το 1909 – Φωτογραφία εποχής

Πηγή εικόνας: <https://www.vintag.es/2014/11/life-in-russia-from-between-1900s-and.html>

Η Μόσχα το 1909 – Φωτογραφία εποχής

Πηγή εικόνας: <https://www.vintag.es/2014/11/life-in-russia-from-between-1900s-and.html>

Ένδειξη σεβασμού με
τον ασπασμό της
χειρός της Alexandra
Feodorovna Romanov
το 1911
Φωτογραφία εποχής

Πηγή εικόνας:
<https://www.vintag.es/2014/11/life-in-russia-from-between-1900s-and.html>

Ο ΤΣΑΡΟΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β΄ ΡΟΜΑΝΩΦ
1868 - 1918

Πηγή εικόνας:
https://af.wikipedia.org/wiki/Nikolaas_II_van_Rusland

ΕΞΕΓΕΡΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΡΑΧΕΣ

Λόγω των πολύ άσχημων συνθηκών ζωής και εργασίας οι **εξεγέρσεις** των αγροτών αλλά και οι συχνές **ταραχές** των εργατών στις πόλεις στην τσαρική Ρωσία ήταν συχνές.

Όλες όμως οι εξεγέρσεις καταπνίγονταν με βίαιο τρόπο.

Η κοινωνική ένταση κορυφώθηκε όταν η Ρωσία ηττήθηκε στον **ρωσοιαπωνικό** πόλεμο το 1905.

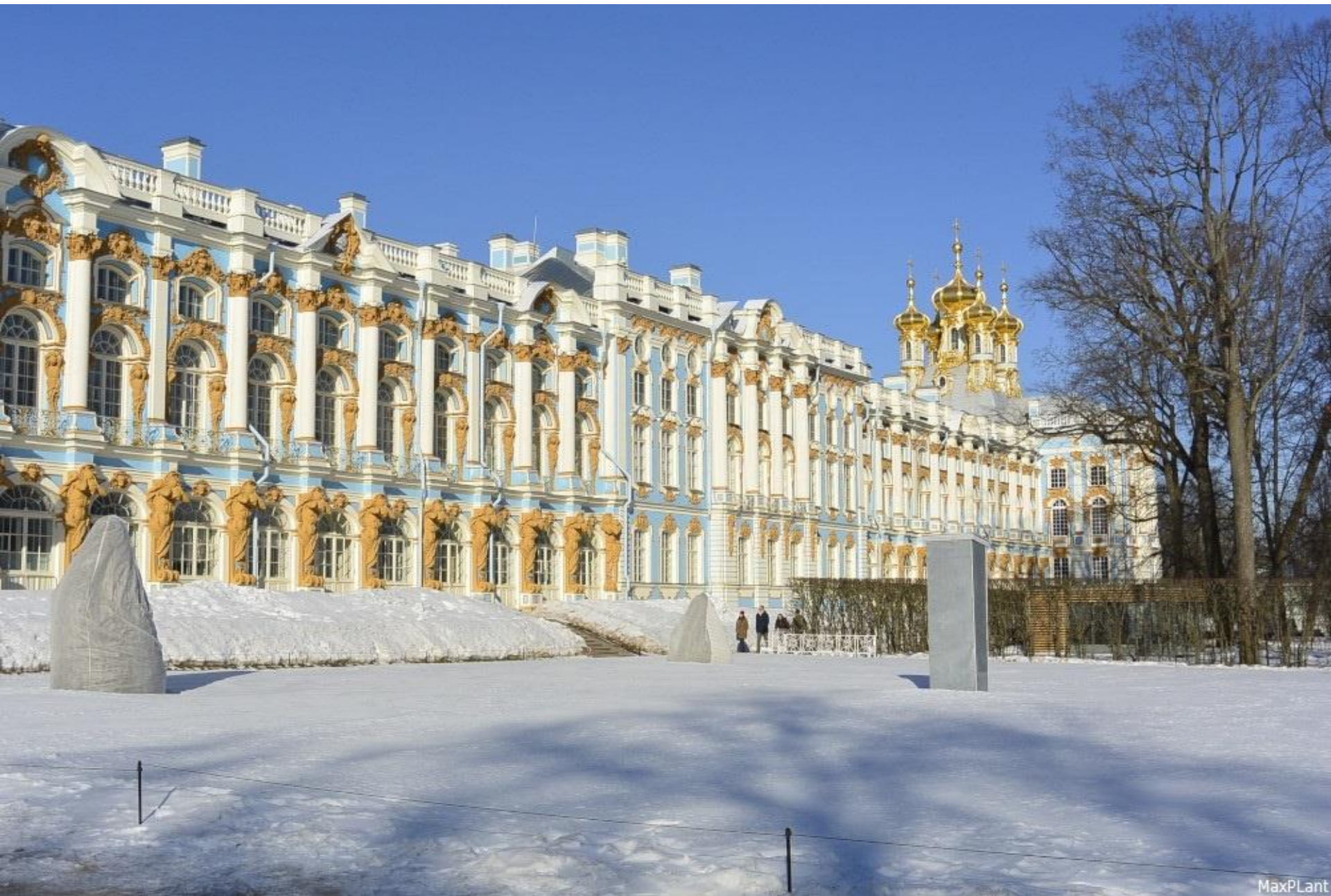
Η ΚΟΚΚΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

Στις αρχές του 1905 ο ρωσικός λαός πεινούσε και οι εργάτες στην Αγία Πετρούπολη ξεκίνησαν απεργίες. Ο ιερέας **Georgi Gapon** οργάνωσε μία ειρηνική πορεία περίπου 150.000 εργατών και αγροτών προς το χειμερινό παλάτι του «**πατερούλη**», όπως αποκαλούσαν οι Ρώσοι τον **τσάρο**, όμως ο στρατός απρόκλητα επιτέθηκε στο πλήθος. 130 νεκροί και περίπου 1.000 τραυματίες ήταν το αποτέλεσμα.

«Η ματωμένη Κυριακή» του 1905 – Πίνακας του Wojciech Kossak, 1905

Πηγή εικόνας: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bloody_Sunday_in_1905_by_Wojciech_Kossak.png

MaxPlant

Το χειμερινό ανάκτορο στην Αγία Πετρούπολη

Πηγή εικόνας: https://www.maxplant.ru/article/spb_rout_ekaterina_park.php

Το θερινό ανάκτορο στην Αγία Πετρούπολη

Πηγή εικόνας: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:St.Petersburg_Russia_Summer_Palace-7.jpg

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1905

Σε όλη την επικράτεια της Ρωσίας ξέσπασαν ταραχές, εργάτες απεργούσαν και οι αγρότες σταμάτησαν να πληρώνουν φόρους.

Σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα πήραν από τους γαιοκτήμονες τη γη.

Ακόμη και μονάδες του στρατού και του στόλου στασίασαν εναντίον του τσάρου.

Όλες οι εξεγέρσεις και ταραχές καταπνίγηκαν στο αίμα.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1905

Η κατάσταση ήταν για πολλούς μήνες κρίσιμη. Έτσι τον Οκτώβριο του 1905 ο τσάρος **Νικόλαος Β΄ Ρομανώφ**, ο οποίος κυβερνούσε με απολυταρχικό τρόπο την **Ρωσική Αυτοκρατορία**, **αναγκάστηκε** να δεχθεί την θέσπιση ενός νομοθετικού σώματος, της **Δούμα**.

Με αυτόν τον τρόπο το πολίτευμα της **Ρωσίας** έγινε συνταγματική μοναρχία.

Πορεία διαμαρτυρίας τον Οκτώβριο του 1905 - Πίνακας του Ιlya Repin
Ρωσικό Εθνικό Μουσείο, Αγία Πετρούπολη

Πηγή εικόνας: https://en.wikipedia.org/wiki/Ilya_Repin

Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Η έκρηξη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου **επιδείνωσε** την κατάσταση.

Η επιστράτευση εκατομμυρίων Ρώσων παρέλυσε την οικονομία, κάνοντας τις συνθήκες ζωής των λαϊκών τάξεων αληθινά τραγικές.

Παρά τις αρχικές επιτυχίες, ο **ρωσικός στρατός** αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα στα πεδία των μαχών.

Η ΑΣΤΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1917

Καθώς η κατάσταση χειροτέρευε, ξεσπά τον Φεβρουάριο του 1917 **νέα επανάσταση**. Μετά την επικράτησή της, την διακυβέρνηση της Ρωσίας αναλαμβάνει μία προσωρινή κυβέρνηση, η οποία αποτελείται από μετριοπαθείς **φιλελεύθερους**.

Παράλληλα οργανώνονται τα πρώτα **σοβιέτ**, τα συμβούλια δηλαδή **εργατών** και **αγροτών**, στις μεγάλες πόλεις, όπως στη Μόσχα, στη Αγία Πετρούπολη και αλλού.

Η ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ

Ο τσάρος Νικόλαος Β΄ Ρομανώφ, έχοντας χάσει τον έλεγχο του στρατού, αναγκάζεται να παραιτηθεί.

Η προσωρινή κυβέρνηση παίρνει κάποια μέτρα:

- 1 αναγνωρίζει κάποιες ατομικές ελευθερίες
- 2 νομιμοποιεί τα σοβιέτ
- 3 προετοιμάζει την σύγκληση εθνοσυνέλευσης για ψήφιση συντάγματος

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η προσωρινή κυβέρνηση της Ρωσίας των φιλελεύθερων αστών όμως **δεν** ικανοποίησε τα βασικά αιτήματα του ρωσικού λαού:

- 4 την άμεση απόσυρση της **Ρωσίας** από τον πόλεμο
- 5 τον αναδασμό της γης, δηλαδή το μοίρασμα των καλλιεργήσιμων εκτάσεων στους **ακτήμονες** αγρότες

ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΙ

Αυτή η άρνηση της προσωρινής κυβέρνησης αύξησε την λαϊκή δυσαρέσκεια. Έτσι οι μπολσεβίκοι με ηγέτη τον Βλαντιμίρ Ίλιτς Ουλιάνοφ, γνωστό ως Λένιν, υποστήριζαν ότι:

- 1 η φιλελεύθερη προσωρινή κυβέρνηση έπρεπε να καταργηθεί
- 2 η εξουσία έπρεπε να περάσει στα σοβιέτ
- 3 η γη έπρεπε να μοιραστεί στους αγρότες και
- 4 η Ρωσία να αποσυρθεί από τον πόλεμο

Ο Λένιν μιλάει σε εργάτες στην Αγία Πετρούπολη – Πίνακας του Isaak Brodsky

Πηγή εικόνας: <https://maestrosdelrealismosocialista.wordpress.com/2016/02/29/isaak-brodsky/>

Η ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Από τον Μάιο του 1917 και μετά οι **μπολσεβίκοι** επικράτησαν στα **σοβιέτ**. Οργάνωσαν την επανάσταση που ξέσπασε τον Οκτώβριο του 1917 και έμεινε στην Ιστορία ως η **Οκτωβριανή Επανάσταση**.

Η επανάσταση ξεκίνησε με τον κανονιοβολισμό του χειμερινού ανακτόρου από το καταδρομικό Αβρόρα στις 25 Οκτωβρίου.

Το καταδρομικό «Αβρόρα» αγκυροβολημένο στον ποταμό Νέβα στην Αγία Πετρούπολη

Πηγή εικόνας: <https://de.wikipedia.org/wiki/Oktoberrevolution>

Η ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Με την επικράτηση της επανάστασης η νέα επαναστατική κυβέρνηση με πρόεδρο τον **Λένιν**

1 έθεσε υπό τον έλεγχό της όλες τις μονάδες της ρωσικής οικονομίας, όπως:

- μεγάλα αγροκτήματα
- εργοστάσια
- τράπεζες
- μεταφορικά μέσα

Η ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Με την επικράτηση της επανάστασης η νέα επαναστατική κυβέρνηση με πρόεδρο τον **Λένιν**

- 2 ανέθεσε τη διοίκηση των εργοστασίων στα σοβιέτ των εργατών
- 3 ανέθεσε τη διοίκηση των μεγάλων αγροκτημάτων στα σοβιέτ των αγροτών
- 4 αναγνώρισε το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης στις διάφορες εθνότητες της χώρας

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η νέα επαναστατική κυβέρνηση θεωρούσε ότι η **Ρωσία** δεν έπρεπε να συμμετέχει σε έναν πόλεμο **ιμπεριαλιστικό**. Επιπλέον θεωρούσε ότι **όλες** οι δυνάμεις της χώρας έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την **ανασυγκρότησή** της.

Έτσι η **Ρωσία** υπέγραψε με την **Γερμανία** την ειρήνη του Μπρέστ-Λιτόφσκ εγκαταλείποντας την **Αντάντ**.

Η ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥ ΜΠΡΕΣΤ-ΛΙΤΟΦΣΚ

Στις 3 Μαρτίου 1918 υπογράφηκε στο Μπρέστ-Λιτόφσκ η ειρήνη μεταξύ Γερμανίας, Ουγγαρίας, Βουλγαρίας, Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της σοβιετικής Ρωσίας.

Η Ρωσία παραχώρησε μεγάλες εκτάσεις στα δυτικά της σύνορα, όπως ένα πολύ μεγάλο μέρος της Ουκρανίας.

Με την υπογραφή της συνθήκης η Γερμανία μπόρεσε να μεταφέρει τον στρατό της στο Δυτικό Μέτωπο.

Γερμανοί αξιωματικοί υποδέχονται στο σταθμό του Μπρέστ-Λιτόφσκ στις 01.01.1918
την σοβιετική αντιπροσωπεία με τον Λέο Τρότσκι επικεφαλής

Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Friedensvertrag_von_Brest-Litowsk

Friedensvertrag
zwischen Österreich-Ungarn, Preussien und der Kaiserlich russischen
und Kaiserlich dänischen
Mächten.

Im Deutschen Reich, Österreich-Ungarn, Preussien und die Kaiserlich dänische Mächte und Kaiserlich russische Mächte.

von der Kaiserlich Deutschen Regierung
der Kaiserlich Russischen Regierung
des Kaiserlich Dänischen Königs, Kaiserlich Preussischer Kaiser, Kaiserlich Österreichischer Kaiser, Kaiserlich Russischer Kaiser, Kaiserlich Dänischer König.

Der Kaiserliche Gesandte und Bevollmächtigte Minister, Herr Dr. von Beust, Herr Dr. von Schönerer,

der Kaiserlich Preussische Generalmajor
Raffaele, Chef des Generalstabes des
Oberbefehlshabers Ost,

der Kaiserlich Russische Generalmajor
Gorodkov, Chef des Generalstabes des
Oberbefehlshabers Ost,

von der Kaiserlich Russischen Regierung
der Kaiserlich Dänischen Regierung
des Kaiserlich Russischen Königs, Kaiserlich Preussischer Kaiser, Kaiserlich Österreichischer Kaiser, Kaiserlich Russischer Kaiser, Kaiserlich Dänischer König.

Der Kaiserlich Russische Bevollmächtigte
Generalmajor, Herr Dr. von Schönerer,
Kaiserlich Preussischer Generalmajor,
Herr Dr. von Beust,

der Kaiserlich Dänische Bevollmächtigte
Generalmajor, Herr Dr. von Schönerer,
Kaiserlich Russischer Generalmajor,
Herr Dr. von Beust,

Mémoires
de la Commission
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence
de la Conférence

Королевское Собрание 1864

Собрание
Собрание
Собрание

Собрание
Собрание
Собрание
Собрание

Собрание
Собрание
Собрание
Собрание

Собрание
Собрание
Собрание
Собрание

Собрание
Собрание
Собрание
Собрание

Собрание
Собрание
Собрание
Собрание

Собрание
Собрание
Собрание
Собрание

برلین
برلین
برلین

برلین
برلین
برلین
برلین

برلین
برلین
برلین
برلین

برلین
برلین
برلین
برلین

برلین
برلین
برلین
برلین

برلین
برلین
برلین
برلین

برلین
برلین
برلین
برلین

برلین
برلین
برلین
برلین

برلین
برلین
برلین
برلین

Министерство Внешних Дел

Министерство
Министерство
Министерство

Министерство
Министерство
Министерство
Министерство

Министерство
Министерство
Министерство
Министерство

Министерство
Министерство
Министерство
Министерство

Министерство
Министерство
Министерство
Министерство

Министерство
Министерство
Министерство
Министерство

Министерство
Министерство
Министерство
Министерство

Министерство
Министерство
Министерство
Министерство

Министерство
Министерство
Министерство
Министерство

Το κείμενο της συνθήκης του Μπρέστ-Λιτόφσκ σε πέντε γλώσσες
Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Friedensvertrag_von_Brest-Litowsk

Χάρτης με τα εδάφη σε πράσινο χρώμα που παραχώρησε η Ρωσία με την συνθήκη του Μπρέστ-Λιτόφσκ

Ο ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Σε λίγο ξεσπά ο εμφύλιος πόλεμος μεταξύ των οπαδών του **τσάρου** και των **μπολσεβίκων**. Σε αυτήν την εμφύλια σύγκρουση θα εμπλακούν και οι Δυτικές Δυνάμεις στο πλευρό των τσαρικών δυνάμεων, μεταξύ αυτών και η **Ελλάδα** με την εκστρατεία στην **Ουκρανία**.

Ο εμφύλιος πόλεμος θα λήξει με την νίκη των **μπολσεβίκων** το 1921.

Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Μετά τη λήξη του εμφυλίου πολέμου ιδρύθηκε το 1922 η Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (Ε.Σ.Σ.Δ.) ή Σοβιετική Ένωση, όπως καθιερώθηκε να λέγεται.

Το κράτος είχε την μορφή μίας ομοσπονδίας. Ήταν το πρώτο σοσιαλιστικό κράτος του κόσμου.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η επικράτηση των **μπολσεβίκων** στη Ρωσία είχε αντίκτυπο και στα ευρωπαϊκά κράτη, ειδικά σε αυτά που ηττήθηκαν στον πόλεμο.

Στη Γερμανία εκδηλώθηκε επανάσταση το 1918-1919 από τους **Σπαρτακιστές** αλλά κατεστάλη από τον στρατό.

Στην **Ουγγαρία** εκδηλώθηκε επανάσταση (1919) και επικράτησε για λίγο **σοβιετικό** καθεστώς, που, όμως, ανατράπηκε.

Γερμανοί επαναστάτες τον Νοέμβριο του 1918 στην Κολωνία

<https://arbeitsunrecht.de/november-1918-revolution-in-der-frontstadt-koeln/>

Ναύτες του Γερμανικού Ναυτικού που συμμετείχαν στην επανάσταση του 1918

Πηγή εικόνας: <https://www.ln-online.de/Nachrichten/Norddeutschland/100-Jahre-Matrosenaufstand-in-Kiel>

Επαναστατημένοι Ούγγροι στρατιώτες στη Βουδαπέστη το 1918

Πηγή εικόνας: <https://de.wikipedia.org/wiki/Asternrevolution>

ΤΑ ΠΡΩΤΑ Κ.Κ. ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στις νικήτριες χώρες (Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία) ξεσπούν **απεργίες** και δημιουργούνται τα πρώτα **κομμουνιστικά** κόμματα.

Τα κόμματα αυτά εμπνέονται από την οκτωβριανή επανάσταση και επιζητούν τις αλλαγές της κοινωνίας όχι μέσα από μεταρρυθμίσεις αλλά με **επαναστάσεις**.

Ένα από αυτά τα κόμματα ήταν και το Σ.Ε.Κ.Ε. το οποίο μετεξελίχθηκε στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (ΚΚΕ).

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ
ΚΟΜΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΡΓΑΤΑΙ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΕΝΩΘΗΤΕ

Έμβλημα του ΣΕΚΕ
δημοσιευμένο στην εφημερίδα
«Ριζοσπάστης»
της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 1920
Κάτω το έμβλημα του διαδόχου
κόμματος του ΣΕΚΕ, του ΚΚΕ

Το 2^ο συνέδριο του Σ.Ε.Κ.Ε.

Πηγή εικόνας: <https://www.inred.gr/seke-i-idrisi-tou-protou-ergatikou-kom/>

Πηγή εικόνας: <https://rkjv.wordpress.com/2011/05/03/arbeitsmarktoeffnung/>

Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Γεώργιος Σπανός (ΠΕ02)